

XXIX TAVALINE PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine Js53 ,10-11)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

See sulane, keda oli kannatustega proovile pandud, oli Issandale meelepärane, ja Issand tuli appi oma sulasele, kes tõi oma elu lepitushohvriks pattude eest. Nüüd saab ta näha oma järeltulijaid ja elab kaua ning Issanda tahe läheb täide tema läbi. Pärast oma hingeveeva saab ta valgust näha ja leiab hingamist, ning oma tarkusega teeb mu õige sulane paljusid õigeks, sest ta kannab ära nende patusüü. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps33 ,4-5. 18-19. 20.22 R:22)

R: Issand, olgu Sinu halastus meie üle.

Issanda sõna on õige,
tema tegudele võib loota.
Tema armastab õigust ja õiglust,
Issanda heldus täidab maa.

R:

Vaata, Issanda silm on kõigi nende üle
kes teda kardavad ja ootavad tema heldust,
et ta vabastaks nende hinge surma küsist
ja hoiaks nad elus nälja ajal.

R:

Meie hing loodab Issanda peale,
tema on meie kilp ja abimees.
Olgu sinu halastus, Issand, meie üle,
sest me ootame sind pikisilmi.

R:

(Teine lugemine He4 ,14-16)

Lugemine kirjast heebrealastele:

Vennad, nüüd on meil suur ülempreester, Jeesus, Jumala Poeg, kes on läbinud taevad. Sellepärast pidagem oma usu tunnistust, kuna meie ülempreester pole selline, kes ei suudaks meile kaasa tunda meie nõtruses, vaid kes on kõiges saanud meie sarnaseks, patt välja arvatud. Mingem siis tema juurde, tema armutrooni ette, et pälvida halastust ja saada õigel ajal tema armust aidatud. See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mk 10,45)

Halleluuja. Inimese Poeg on tulnud teenima
ja andma oma elu lunahinnaks paljude eest. Halleluuja.

(Evangeelium Mk10, 35-45 lüh. 10, 42-45)

Lugemine püha Markuse evangeeliumist:

Sel ajal tulid Jeesuse juurde tema jüngrid Jaakobus ja Johannes ning ütlesid talle: "Õpetaja, me soovime, et sa täidaksid meie palve". Jeesus vastas: "Mida te tahate, et ma teile teeksin?" Ja nad ütlesid talle: "Tee nii, et Sinu riigis võiks üks meist istuda sinu paremal käel ja teine vasakul." Jeesus kostis vastuseks: "Teie ei tea, mida te palute, sest kas teie võite juua sellest karikast, millest mina joon, või lasta end ristida selle ristimisega, millega mind ristitakse?" Aga nemad vastasid: "Võime küll". Jeesus ütles neile: "Sellest karikast, millest mina joon, võite teie küll juua, ja selle ristimisega, millega

mind ristitakse, end ristida lasta, kuid istuda minu paremal või vasakul käel - see pole minu anda, vaid see antakse neile, kellele see on määratud". Kui ülejäänud kümme seda kuulsid, said nad pahaseks Jaakobuse ja Johannese peale. Aga Jeesus kutsus oma jüngrid enda juurde ja ütles neile: "Te teate, et need, keda peetakse rahva valitsejaks, rõhuvad rahvaid, ja vägevad kasutavad kurjasti oma võimu inimeste üle. Kuid teie seas ärgu olgu see nõnda, vaid igaüks, kes tahab olla suur, olgu teie sulane, ja kes teie seast tahab olla kõige esimene, see olgu kõikide ori. Sest inimese Poeg ei ole tulnud ennast teenida laskma, vaid ise teenima ja andma oma elu lunahinnaks paljude eest." See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Millest võiks üks noorem inimene unistada, armsad õed ja vennad... Ilusast pruudist või toredast peigmehest? Hästimakstud töökohast, kaunist kodust ja uhkest autost? Aga kui meil see kõik juba enamvähem olemas on, millest siis veel unistada? Veel kaunimast pruudist ja veel toredamast peigmehest? Suuremast korterist ja autost? Võibolla siis veel ka kuulsusest ja võimust?

Kuid elul on siin maa peal kord lõpp - ning kõigel, mis oli, on mõte ainult siis, kui me saame loota, et meie pingutustel siin maailmas on väärtus ka teispoolsuses. Taevariigis rikkaks saamine (sks. sõnademäng "im Himmelreich reich sein") peaks ju olema meie kaugem eesmärk, et olla õnnelikud igavesti. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, millest räägib meile tänane evangeelium? Kas Jaakobus ja Johannes on ikka ainult au ja võimu peal väljas, nagu teised jüngrid arvavad? Selleks, et Jeesuse vastustest Sebedeuse poegadele natukene rohkem aru saada, tuleb taas kord pöörata tähelepanu kontekstile, milles need antakse. Ta ei vaidle siin variseridega ega kõnele rahvahulgale, vaid on ainult oma jüngrite seltsis. Võibolla pahandab tedagi, et Jaakobuse ja Johannese motiiviks võib olla uhkus, kuid seekord ei võta Jeesus neid rangelt manitseda, nagu kord varem. See oli siis, kui üks Samaaria küla teda vastu ei võtnud, ja sellest ära pahandatud Jaakobus ja Johannes küsisid kavalalt: "Issand, kas sa tahad, et me käsime tulel taevast alla tulla ja nad ära hävitada?" Tol korral pöördus Jeesus ümber ja sõitles neid, see tähendab, võttis neid päris põhjalikult noomida. (Lk 9, 51-56)

Nüüd aga ei tee ta vendadele etteheiteid, vaid asub neid rahulikult õpetama. Sest pangem tähele, mida nad üldse paluvad: "Issand, tee nii, et Sinu riigis võiks üks meist istuda sinu paremal käel ja teine vasakul." Jeesus oli ju äsja rääkinud, et Inimese Poeg antakse ülempreestrite ja kirjatundjate kätte ning need mõistavad ta surma. Nii annavad ka Kõuepojad endale aru, et neil tuleb peagi oma õpetaja eeskujule järgneda - siin maa peal ei ootagi nad enam midagi, ei au ega ameteid. Ja kui Jeesus küsib, kas nad suudavad juua sama karikat mis temagi, siis on nad julgesti nõus. Muuseas, Jaakobus oligi esimene jüngrite hulgast, kes oma usu pärast tapeti, kuid tema vend Johannes seevastu ainuke jünger, kes ei surnud märtrisurma.

Kuidas siis mõista Jeesuse vastust. "Te ei tea, mida te palute"! See tähendab, et kõrged kohad ja suur au, need on selle maailma väärtused, taevas on kõik teistmoodi. Aga kui aukohtadest juba juttu tuli, siis kinnitab Jeesus, et igaüks, kes tahab olla suur, olgu nagu sulane, ja kes tahab olla kõige esimene, see olgu kõikide ori.

Ilusad sõnad, kuid nendega tekib täiesti uus probleem, mis keskendub nüüd taevase asemel maisele hierarhiale: kes on siis jüngrite seas need esimesed, kelle ülesandeks on ülejäänute juhatamine? Ilma juhtimiseta on paljud inimtegevused mõeldamatud, kuid sulane või teener (kreeka keeles 'diakonos' ja 'dullos') ei anna ise käske, vaid ainult täidavad neid. Kui nüüd kõik jüngrid oleksid teenijad ja orjad, kes siis kellele alluma peaks? Isegi demokraatia ei

aita, sest Jeesuse enda poolt nimetatud jüngreid oli paarisarv.

Teisalt teame ju sedagi, et Jeesuse poolt teistest justkui kõrgemale seatud apostel Peetrus ei läinud ajalukku sugugi geniaalse juhi või logistikaguruna. Kõige suurema töö varakristlikus kirikus tegi ära hoopis apostel Paulus, kes oli Jeesust näinud ainult nägemuses. Teda võtsid apostlid enda hulka vastumeelselt: ta oli ju endine kiriku tagakiusaja. Kuid neil oli Paulust vaja, sest ta korjas Jeruusalemma kogudusele oma paganamisjoni abil Väike-Aasiast ja Euroopast raha.

Palju keerulisi küsimusi, millele ei oska keegi ammendavat vastust anda.

Kuid võtame lihtsamalt ja küsime: mis oleks juhtunud siis, kui Jeesus oleks andnud kasvõi ühele oma jüngritest kindluse, et kõik selle jüngriga juhiotsused tulevad otse Jumalalt, ja et taevariiki pääsemine on tal juba sama kindel kui surmatund. Näide on meil selle kohta ju olemas: meenutagem varisere, kes Jeesuse ees praalised, et nende isa on Aabraham, kes olid oma usus Jumalasse kindlad - nii kindlad, et nad selle usu nimel oma Jumala enda risti löid...

Armsad õed ja vennad, üks kõige suuremaid õnnetusi, mis siin maailmas võib inimesega juhtuda, on liigne enesekindlus. Kui juht on eneses liiga kindel, siis ei leia ta põhjust näha lahendamist vajavaid probleeme teiste inimeste silmadega - oma alluvate, konkurentide ja oma vaenlaste seisukohalt. Ajalugu tunneb palju näiteid kuulsatest valitsejatest, kes oskasid teha õigel ajal õigeid otsuseid, et viia oma riik õitsengule, kuid hakkasid siis uskuma, et nende otsused ja teod ongi alati õiged, ning tõid seeläbi lõpuks oma rahvale hukatuse.

Kui inimene ei kahtle, siis muutub ta ettevaatamatuks, mis on eriti ohtlik siis, kui ta peab juhtima teisi. Heal juhil peaks ideaalis olema tegelikult ainult üks voorus: näha prohvetlikult ja päris eksimatult ette, mis on tulemas, missugust võimalust kasutada ja missuguse ohust hoiduda... Kuid see võime on ülimalt haruldane - pigem peab tunnistama, et mõnel juhil on lihtsalt rohkem õnne kui teistel. Nii peame leppima sellega, et ka Jeesus ei teinud ühestki oma jüngrist "Jumala telefoni", kes vabana isiklikust vastutusest oleks kuulutanud vaid puhast Jumala sõna. Ta manitses neid ettevaatusele olla kõigeks valmis, olla iga hetk võimeline muutma oma arusaamisi nii iseendast, maailmast kui Jumalast. Ja see ongi inimese kutsumus - ka meie kõikide väljakutse ja vastutus. Aamen.